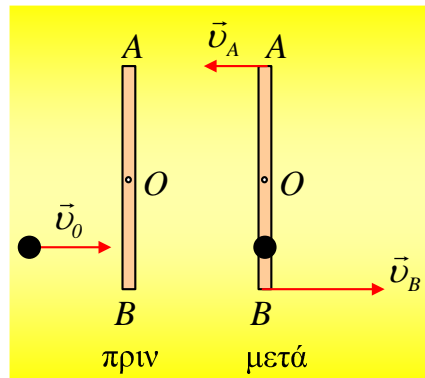

Πού βρίσκεται το κέντρο μάζας;

Μια ομογενής ράβδος μάζας m και μήκους $\ell = 6\text{m}$ ηρεμεί σε οριζόντια θέση σε λείο οριζόντιο επίπεδο. Ένα σώμα Σ μάζας επίσης m που θεωρείται υλικό σημείο κινείται με ταχύτητα $v_0 = 20\text{m/s}$, σε διεύθυνση κάθετη στη ράβδο και προσκολλάται σε αυτήν. Αμέσως μετά την κρούση τα άκρα της ράβδου έχουν ταχύτητες μέτρων $v_A = 6\text{m/s}$ και $v_B = 18\text{m/s}$, όπως στο σχήμα.

Να βρεθούν:

- i) Η ταχύτητα του κέντρου μάζας K .
- ii) Η θέση του κέντρου μάζας K γύρω από το οποίο στρέφεται το σύστημα μετά την κρούση.
- iii) Σε πόση απόσταση z από το άκρο B έχει προσκολληθεί το σώμα Σ ;

Δίνεται η ροπή αδράνειας της ράβδου ως προς κάθετο άξονα που περνά από το μέσον της $I = \frac{1}{12}m\ell^2$.

Απάντηση:

- i) Εφαρμόζουμε για την κρούση την Α.Δ.Ο. και έχουμε:

$$\begin{aligned}\vec{P}_{\text{πριν}} &= \vec{P}_{\text{μετά}} \\ m v_0 &= (m+m) \cdot v_K \rightarrow \\ v_K &= \frac{v_0}{2} = 10\text{m/s}\end{aligned}$$

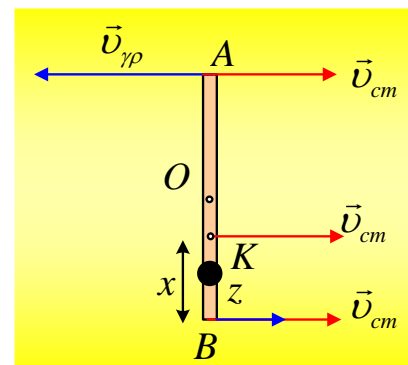
- ii) Έστω K το κέντρο μάζας του συστήματος, που απέχει κατά x από το άκρο B . Το σύστημα εκτελεί σύνθετη κίνηση. Μεταφορική με $v_{\text{cm}} = 10\text{m/s}$ και μια στροφική γύρω από το κέντρο μάζας K , με γωνιακή ταχύτητα ω . Έτσι τα άκρα A και B της ράβδου, έχουν τις ταχύτητες που φαίνονται στο σχήμα. Για τις οποίες ισχύει:

$$\begin{aligned}v_B &= v_{\text{cm}} + v_{\gamma\rho} \rightarrow \\ v_B &= v_{\text{cm}} + \omega \cdot x \quad (1) \\ v_A &= v_{\gamma\rho} - v_{\text{cm}} \rightarrow\end{aligned}$$

$$v_A = \omega \cdot (\ell - x) - v_{\text{cm}} \quad (2)$$

Από (1) και (2) με πρόσθεση κατά μέλη παίρνουμε:

$$v_A + v_B = \omega \cdot \ell \rightarrow$$

και με αντικατάσταση $\omega=4\text{rad/s}$.

Με αντικατάσταση στην (1) βρίσκουμε $x=2\text{m}$.

iii) Εφαρμόζουμε για την κρούση την αρχή διατήρησης της στροφορμής (ΑΔΣ), ως προς το κέντρο μάζας Κ και παίρνουμε:

$$\vec{L}_{\text{αρχ}} = \vec{L}_{\text{τελ}} \rightarrow$$

$$mv_0(x-z) = I\omega \rightarrow$$

$$mv_0(x-z) = \left[\frac{1}{12}m\ell^2 + m\left(\frac{\ell}{2} - x\right)^2 + m(x-z)^2 \right] \cdot \omega$$

και με αντικατάσταση $z=1\text{m}$.

Υλικό Φυσικής - Χημείας.

Επειδή το να μοιράζεσαι πράγματα, είναι καλό για όλους...

Επιμέλεια

Διονύσης Μάργαρης